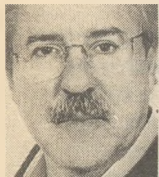

Η ελληνική εξαίρεση

Μόνο εδώ οι πολιτικές δυνάμεις δεν βρήκαν κοινό παρονομαστή εθνικής συνεννόησης

Η πρόσφατη Σύνοδος της Ε.Ε. απογοήτευσε τους διεθνείς κύκλους που ποντάρουν στη χρεοκοπία του ευρώ και διέψευσε τις εγχώριες φωνές που είτε επιθυμούν τη χρεοκοπία της Ελλάδας είτε την προκρίνουν ως λύση. Μένοντας πράγματι στον κοινό παρονομαστή των εκτιμήσεων των ξένων και εγχώριων ειδικών, η Ευρώπη έκανε ένα μεγάλο βήμα για τη διάσωση της ευρωζώνης χωρίς να δώσει μια οριστική «στημηκή λύση». Η Ελλάδα βγήκε ανακουφισμένη καθώς απομάκρυνε τον κίνδυνο της χρεοκοπίας και εξασφάλισε μια μακρά περίοδο για να ρυθμίσει τα του οίκου της, να ελέγξει δηλαδή τα δημοσιονομικά και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά της. Υπάρχει και ένα πρόσθετο πολύ σημαντικό όφελος. Η συνειδητοποίηση εκ μέρους των ευρωπαίων ηγετών και των δανειστών ότι η λύση του ελληνικού προβλήματος πρέπει να περιλαμβάνει μια ουσιαστική αναπτυξιακή βοήθεια όχι μόνο για τη βραχυχρόνια αντιμετώπιση της ύφεσης αλλά για τη μακροπρόθεσμη αναβάθμιση της παραγωγικής βάσης της χώρας. Μετά τη Σύνοδο Κορυφής της 21/7, η Ελλάδα εξαρτάται περισσότερο από τον εαυτό της. Αυτό είναι το ευτύχημα αλλά και η ανησυχία. Οι διεθνείς αγορές δεν μπορούν πλέον εύκολα να πνίξουν την Ελλάδα, ο μόνος κίνδυνος προέρχεται από το εσωτερικό πολιτικό σκηνικό. Από την ανεύθυνη δημαγωγία του πολιτικού - μιντιακού συστήματος και τον ογκούμενο στην κοινωνία αντιπολιτικό λαϊκισμό. Ας το υπογραμμίσουμε με έμφαση. Μέσα στο πανόραμα της κρίσης της ευρωζώνης, η Ελλάδα συνιστά μια θλιβερή πολιτική εξαίρεση. Είναι η μόνη χώρα που έπεσε στη δίνη της κρίσης και οι πολιτικές της δυνάμεις δεν κατόρθωσαν να βρουν έναν ελάχιστο κοινό παρονομαστή εθνικής συνεννόησης. Ούτε καν να κατανοήσουν το μέγεθος της κρίσης. Δεν μιλώ για τη διαβόητη συναίνεση με τον Α. Σαμαρά, αλλά το στοιχειώδες καθήκον εθνικής συσπείρωσης των

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΒΟΥΛΓΑΡΗ

πολιτικών δυνάμεων ώστε να ισχυροποιήσουν διεθνώς τη χώρα. Αυτό έκαναν η Πορτογαλία, η Ιρλανδία και η Ιταλία. Στη Γερμανία επίσης, λίγο πριν από την κρίσιμη Σύνοδο Κορυφής, η ηγεσία του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος δήλωσε ότι προκειμένου να σωθεί το ευρώ θα στηρίξει κοινοβουλευτικά όποιον συμβιβασμό κάνει η κυβέρνηση Μέρκελ.

Πού οφείλεται αυτή η θλιβερή ελληνική εξαίρεση; Ασφαλώς στην παγιωμένη παράδοση του μικροκομματισμού, στην επικράτηση του αρνητισμού, της ψευτοπόλωσης και της αφορητής δημαγωγίας ως πολιτικού ύφους της μεταπολιτευτικής περιόδου. Και δομικότερα, στην ενισχυμένη αυτονομία που είχε το ελληνικό πολιτικοκομματικό σύστημα έναντι της κοινωνίας και της οικονομίας, γεγονός που επέτρεπε την εκδήλωση σε αυτό το επίπεδο αυθάρκτων και αυτοτελών συγκρούσεων, είτε ερήμην είτε εις βάρος του γενικού συμφέροντος. Ας μη βιαστούμε όμως να επιρρίψουμε όλες τις ευθύνες στις πολιτικές ηγεσίες και τα κόμματα. Εδώ κακοφορμίζουν παλαιές πληγές και δοκιμάζονται βαθύτερες έννοιες - σύμβολα. Όπως, π.χ., το έθνος. Ξέρουμε ότι ο ελληνικός εθνικισμός είχε συχνά μια αμυντική λειτουργία, παρήγαγε ένα φοβικό και περικαρακωμένο «εμείς» έναντι πραγματικών ή φαντασιακών εχθρών. Σήμερα όμως διαπιστώνουμε ότι στην κορύφωση της κρίσης αυτό το «εμείς» στένεψε τόσο ώστε να αναφέρεται μόνο στον «κλάδο μου», στη «συντεχνία μου», στο «κόμμα» μου, στην οικογένεια ή στο άτομό μου, νομιμοποιώντας την αδυσώπητη φυσικότητα με την οποία η μία ομάδα επιτίθεται στην άλλη και όλες από κοινού στην κοινή προσπάθεια ανάκαμψης. Τόνοι εθνικής ρητορείας, ατέλειωτες διατριβές περί της ελληνικότητας, αδυνατούν σήμερα να παραγάγουν ένα στοιχειώδες αίσημα αλληλεγγύης έναντι του κοινού κινδύνου και ένα υπόβαθρο κοινωνικής συνοχής. Ξαν το έθνος να ήταν ευχάριστο παραμύθι για την εποχή των παχέων αγελάδων, όταν η κοινωνική ανοδικότητα και η ευμάρεια ομογενοποιούσαν

την κοινωνία, και στην εποχή των ισχνών αγελάδων να μετατράπηκε σε ψευδεπίγραφο σύμβολο.

Αλλ' ενδημική τάση του κοινωνικοπολιτικού μας βίου που αναθερμάνθηκε με την κρίση είναι ασφαλώς ο αντιπολιτικός λαϊκισμός, η διάχυτη δηλαδή καχυποψία και καταγγελία της «επίσημης πολιτικής», των «πάνων», των πολιτικών και γενικότερα των ελίτ. Με την ίδια ευκολία που η κοινωνία και οι συντεχνίες συναλλάσσονταν μαζί τους στην εποχή των παχέων αγελάδων επ' αμοιβαίω όφελος, με την ίδια ευκολία τώρα επιτίθενται εναντίον τους, χρεώνοντάς τους κατά απόλυτο και γι' αυτό άδικο τρόπο τις ευθύνες για την κρίση. Είναι μια εκδήλωση της παλαιάς αντιφαστικής συνύφανσης της «κρατολατρίας» με τον αντικρατισμό. Η διάλυση των μεγάλων κοινωνικών οργανώσεων και η απαξίωση των συνδικαλιστικών ηγεσιών ενισχύουν τον αντιπολιτικό λαϊκισμό και την ατομιστική αναρχοειδή κινητοποίηση που επενδύονται ιδεολογικά με όλες τις διαθέσιμες στο συλλογικό φαντασιακό αναπαραστάσεις. Τον «καλό λαό» ή την «καλή κοινωνία πολιτών» που αντιπαράτιθενται στους «ισχυρούς», στους «ξένους» και στους κακούς πολιτικούς. Τη βία που επιζητεί να νομιμοποιηθεί σαν απάντηση στη «βία του συστήματος», αδιαφορώντας για τις κατακτημένες ηθικές και πολιτικές αξίες της δημοκρατίας. Την «ταξική πάλη» που ως έννοια και κατάσταση ξεχειλώνει ιδεολογικά για να περιλάβει πολύ συζητήσιμες από την άποψη του γενικού συμφέροντος κοινωνικές διεκδικήσεις και συγκρούσεις. Τα πιο πάνω φαινόμενα τροφοδοτούν μια έρπουσα κρίση νομιμοποίησης του κράτους, που γίνεται απτή στην αθέτηση των αμοιβαίων υποχρεώσεων κράτους - πολίτη (άρνηση πληρωμής των φόρων, αλλά και απαράδεκτη καθυστέρηση του κράτους να καταβάλει τις οφειλές του στους ιδιώτες), στη διάχυση των παντοειδών ανομικών συμπεριφορών, στην κρίση κύρους των κεντρικών κρατικών θεσμών, καθόσον η Δικαιοσύνη δικάζει με καθυστέρηση χρόνων και η Αστυνομία

μία έχει επιλέξει τη σύγκρουση δακρυγόνο εναντίον μολότοφ χάνοντας βαθμιαία το πλεονέκτημα της στολής, δηλαδή του κράτους.

Είναι φανερό ότι πίσω από αυτήν την έρπουσα και εξαιρετικά επικίνδυνη κρίση νομιμοποίησης του κράτους βρίσκεται η απώλεια προσανατολισμού της ελληνικής κοινωνίας, η αίσθηση αδιεξόδου και προοπτικής. Θα ήταν ανόητο να θεωρήσουμε ότι μια σκληρή οικονομική πολιτική που είναι υποχρεωμένη να αλλάξει σε ελάχιστο χρόνο κακοδαιμονίες δεκαετιών θα μπορούσε να εφαρμοστεί χωρίς μαζικές αντιδράσεις, χωρίς βίαιες συγκρούσεις, χωρίς πολλαπλό πολιτικό κόστος. Η διαφορά είναι αν αυτή η συγκρουσιακή κατάσταση τείνει προς τη διαυγέστερη διατύπωση των πραγματικών διλημμάτων, τη δόμηση ρεαλιστικών εναλλακτικών σχεδίων, επιλογών και συμμαχιών ή αν, αντιθέτως, παροξύνει όλα τα αρνητικά στερεότυπα και τις κακοδαιμονίες του πολιτικοκοινωνικού μας βίου. Σήμερα συμβαίνει το δεύτερο. Μπορεί να αντιστραφεί αυτή η τάση; Το νέο σκηνικό που δημιούργησε η Σύνοδος Κορυφής, η περίφημη πλέον «ανάσα» που μας έδωσε, βαθιά ή όχι, βοήθα. Είναι φανερό ότι η ενδεχόμενη αναστροφή δεν θα έρθει από τις αντιπολιτεύσεις, καθώς η ΝΔ και ο ΣΥΡΙΖΑ έχουν επενδύσει ανοικτά και καθαρά στην μικροκομματική εκμετάλλευση της κρίσης. Ετσι, η πιθανότητα αναστροφής βρίσκεται στα χέρια της κυβερνητικής παράταξης. Στη συνοχή της, στην αποφασιστικότητά της και στην ικανότητά της να ανασυγκροτήσει την πλειοψηφούσα στάση ανοχής της κοινής γνώμης που είχε σχηματιστεί της πρώτους μήνες όταν έγινε αντιληπτό το μέγεθος της κρίσης. Να συναντηθεί δηλαδή με τις υπάρχουσες κοινωνικές δυνάμεις που επιμένουν να εντάσσουν την ατομική, οικογενειακή ή συλλογική αγωνία σε μια ευρύτερη οπτική γενικού συμφέροντος και εθνικής ανασύνταξης.

Ο Γιάννης Βούλγαρης είναι καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου

ΑΝΟΡΘΟΔΟΞΑ

Τα κορίτσια του πόλο

Κανονικά θα έπρεπε να τις βλέπαμε ανάμεσα στους «Αγανακτισμένους», να μουντζώνουν και να κατασκνώνουν. Και λόγω ηλικίας, αλλά και όχι μόνον. Γιατί διάβασα τι τράβηξαν μέχρι να φτάσουν ως εκεί που έφτασαν.

ΤΟΥ ΤΑΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Και δεν εννοώ μόνο τη σκληρή ζωή του αθλητή, τους αυστηρούς κανόνες διατροφής, τη συνεχή άσκηση. Εννοώ τις αντιξοότητες που προσφέρει γενναϊόδωρα το ελληνικό περιβάλλον σε όποιον θέλει να δημιουργήσει το παραμικρό, είτε θέλει να παράγει συνδετήρες, είτε φιλοδοξεί να γίνει πρωταθλητής κόσμου. Διάβασα πως έψαχναν κολυμβητήριο για να προπονηθούν και δεν έβρισκαν! Τα μι-

Τις ακούσαμε, τις είδαμε, όταν είχαν ήδη φτάσει ψηλά. Παράδειγμα της άλλης Ελλάδας...

σά ήταν κλειστά και όσα τους προσφέρονταν δεν είχαν γυμναστήρια. Η χρυσή άμαξα των Ολυμπιακών Αγώνων, ως γνωστόν, μεταμορφώθηκε σε κολοκύθα μόλις το ρολόι χτύπησε μεσάνυχτα. Και οι εγκαταστάσεις, ως εθνικός μας πλούτος, κι αυτές έχουν αφεθεί στο έλεος των τρωκτικών και της φθοράς. Μα η φθορά είναι κομμάτι της ζωής, αγαπητέ. Κι αφού είναι δικά μας, ας τα αφήσουμε να ζήσουν μαζί μας, όπως θέλουμε εμείς. Αρκεί να μη μας τα πάρει κάνας ξένος απ' αυτούς που θέλουν να μας λεπλαττήσουν. Κι αυτά, τα περί κολυμβητηρίων και γυμναστηρίων, είναι μόνο όσα απεκάλυψε ο πρόεδρος της ΚΟΕ Δημήτρης Διαθεσόπουλος. Διότι δεν χρειάζεται να είσαι κακόπιστος και γκρινιάρης για να υποθέσεις πως πίσω τους σέρνουν ένα παγόβουνο από αντιξοότητες, δυσκαμψίες, γραφειοκρατικές κουτοπονιές, καθυ-

στερήσεις, αναβολές και όλο το υπέροχο ρεπερτόριο ίντριγκας και γκαγκ που βγάζει ο θίασος που ακούει στο όνομα ελληνικό Δημόσιο. Και όλα τα υπόλοιπα πού τα πας; Τις μικροζήλιες, τα φθονάκια που φουσκώνουν και γίνονται φθονάρες από αρχαιοτάτων χρόνων, απ' τον καιρό που ο τυφλός Ομηρος χαρτογράφησε την ελληνική ψυχή; Ανθρώπινο, πολύ ανθρώπινο, θα μου πείτε! Ανθρώπινο και πανανθρώπινο.

Ομως δεν αγανάκτισαν. Συνέχισαν να κάνουν τη δουλειά τους. Με πείσμα, κόντρα στις αντιξοότητες, με το βλέμμα κρφωμένο στον στόχο που τους έβαζαν οι φιλοδοξίες τους. Όπου να φτάσουν ως εκεί που έφτασαν, εμείς, οι αναρμόδιοι, δεν είχαμε ακούσει τίποτε γι' αυτές. Τις ακούσαμε, τις είδαμε, όταν είχαν ήδη φτάσει ψηλά. Παράδειγμα της άλλης Ελλάδας, αυτές

που χρειάζεται σε όλους μας; Υπερβολές θα μου πείτε. Το έργο το ξαναείδαμε πολλές φορές και γνωρίζουμε εκ των προτέρων πως το τέλος θα είναι το ίδιο. Ή μήπως δεν είναι έτσι; Μήπως τώρα που τα πράγματα έφτασαν στο μη παρέκει τα χρώματα της στολής τους, τα «εθνικά μας χρώματα» που λέμε, είναι εκεί για να μας πουν κάτι παραπάνω; Μήπως στους καιρούς που ο κάθε πικραμένος ζώνεται την ελληνική σημαία και την περιφέρει στο Σύνταγμα και την Σταδίου πρέπει να αποφασίσουμε πως εμείς θέλουμε να βλέπουμε να τη φορούν τα κορίτσια του πόλο; Στα χρόνια της πολυτέλειας που ζήσαμε στο παρελθόν την όποια επιτυχία μας την ξοδεύαμε σαν πεντοχιλίο σε νυχτομάγαζο. Τώρα η επιτυχία αυτών των κοριτσιών του πόλο μάς είναι πολύτιμη σαν οξυγόνο.

Στίγμα

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

Ανέβασε πολύ τον πήχυ με τις προτεραιότητες...

Ο Γιώργος εξακολουθεί να πανηγυρίζει γιατί αποφύγαμε τη χρεοκοπία την περασμένη Πέμπτη στις Βρυξέλλες και, άρα, τώρα η κυβέρνησή του μπορεί να ασχοληθεί και με πράγματα της καθημερινότητας. Η λογική είναι μάλλον απλή: αφού δεν μπορώ να δώσω και επειδή συνέχεια κόβω, ας κάνω κάτι για να βελτιώσω τη ζωή των ανθρώπων. Σωστό στη σύλληψή του το επιχείρημα, δεν λέω, αλλά αυτό το μπαράζ των προτεραιοτήτων που ανακοίνωσε την Τετάρτη, εμένα μου φαίνεται δύσκολο έως αδύνατο να υλοποιηθεί. Εδώ πέρασαν μήνες και μήνες απόλυτης απραξίας, μπορεί μέσα σε έναν μήνα να γίνουν πράγματα τα οποία καθυστέρησαν επί δεκαετίες; Εκείνο, ας πούμε, το ενιαίο μισθολόγιο το οποίο υποτίθεται ότι θα γίνει πράξη έως τα τέλη Αυγούστου, «ήμουν νιος και γέρασα»!

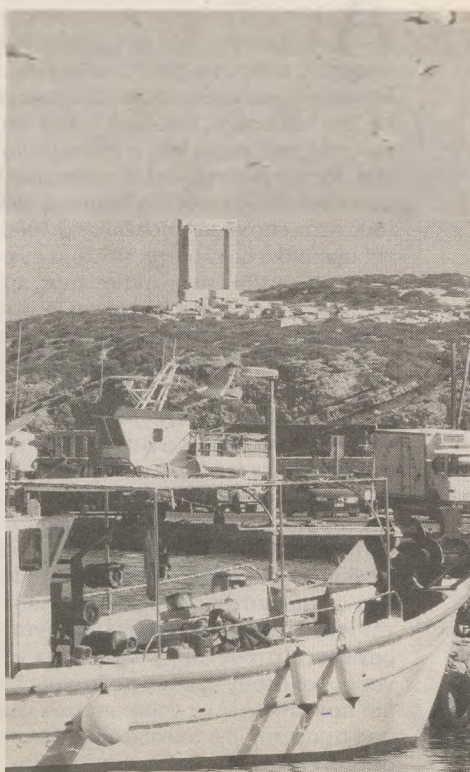
Πώς θα αλλάξει το Δημόσιο;

Και άλλα πολλά, ων ουκ έστιν αριθμός. Γιατί δηλαδή, νιος δεν ήμουν όταν πρωτοάκουσα ότι «αναδιαρθρώνονται οι εισπρακτικοί μηχανισμοί του Δημοσίου»; Και ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Αυτό που όλοι ξέρουμε – η αγορά δηλαδή, που το βιώνει καθημερινά –, οι μηχανισμοί εξελίχθηκαν σε δυνάστη των πολιτών, αντί να εισπράττουν για λογαριασμό του κράτους. Τώρα λιγότερο λόγω κρίσης, παλαιότερα περισσότερο, αλλά πάντοτε με γνώμονα «το μεροκάματο να βγαίνει» που λέει και ο φίλος μου ο Δημητράκης, τον οποίο αν ήμουν υπουργός θα τον έβαζα να κάνει ακριβώς αυτό, την «αναδιοργάνωση» των φοροεισπρακτικών μηχανισμών του Δημοσίου – κανείς δεν ξέρει καλύτερα πώς λειτουργεί το σύστημα...

Τέλος πάντων, ας μη βιαζόμαστε να προεξοφλήσουμε το αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας, αλλά θα προτιμούσα όλα αυτά με τις προτεραιότητες να υλοποιούνταν χωρίς να μας ανακοινωθούν εκ των προτέρων. Σωστά;

Το κράτος να μείνει στην Αθήνα

Θέλω να ελπίζω. Όπως θέλω να ελπίζω ότι θα εισακουστεί και η παρότρυνσή του, η φετινή παρουσία της κυβέρνησης στη Διεθνή Εκθεση Θεσσαλονίκης να είναι λιτή, στο πνεύμα των καιρών και εναρμονισμένη απολύτως με τη γενική απαίτηση για περιστολή της σπατάλης. Αν το καταφέρει αυτό θα του βγάλω το καπέλο, γιατί θα είναι ο πρώτος Πρωθυπουργός ο οποίος πέτυχε να αφήσει το κράτος των Αθηνών στην... Αθήνα! Δεν είναι μυστικό ότι αυτό το κράτος περιμένει πώς και πώς τις αρχές Σεπτεμβρίου να εκστρατεύσει στη Θεσσαλονίκη για να ζήσει από κοντά τον μύθο της «πιο ερωτικής πόλης». Τι δεν έχουν δει τα μάτια μου όλα αυτά τα χρόνια! Υπουργοί, υφυπουργοί, γενικοί γραμματείς, ειδικοί γραμματείς, πρόεδροι οργανισμών, νομάρχες, περιφερειάρχες, δήμαρχοι, διοι-

Νάξος κερνάει και... Νάξος πίνει!

Εργα και ημέρες της ΝΔ, παραδείγματα δυο, για να μην ξεχνιόμαστε –ούτε δυο χρόνια δεν έχουν περάσει από τότε που κυβερνούσαν τη χώρα, κι αν δεν έπεφταν το 2009, ακόμη κυβέρνηση Καραμανλή θα είχαμε!

■ **Στην Αθήνα**, στον Ιατρικό Σύλλογο πρόεδρος ορίζεται ο δήμαρχος του υπερχρεωμένου Δήμου Αμαρουσίου, Γιώργος Πατούλης. Το θεσμικό απόκτημα, δήμαρχος και πρόεδρος επιστημονικού συλλόγου, δεν το έχει σταματήσει κανείς. Ούτε η Συγγρού, που τόσο κόπτεται για την προστασία των θεσμών. Κανένας εισαγγελέας ίσως;

■ **Στη Νάξο**, εργολάβος του νησιού, ονόματι Ψαράς, παίρνει φυσικά και έργα του δήμου. Το 2009 εκλέγεται δημοτικός σύμβουλος και το 2010 ορίζεται αντιδήμαρχος, με αρμοδιότητες προσέξτε παρακαλώ: τεχνικές υπηρεσίες! Λίγο μετά, ορίζεται και πρόεδρος της Επιτροπής παραλαβής έργων! Πριν από μερικές ημέρες, εισέπραξε, για κάποιο έργο του Δήμου Νάξου (στη φωτογραφία, η Πορτάρα - σήμα κατατεθέν του νησιού) περί τα 50.000 ευρώ. Το οποίο ο ίδιος φυσικά είχε εγκρίνει ως «καλώς έχει». Πώς λέμε «Γιάνης κερνάει και Γιάνης πίνει»; Ε, έτσι ακριβώς! Ούτε εδώ εισαγγελέας, υπάρχει; **ΥΓ: Έχετε αμφιβολία; Η Δεξιά δεν ξενά τι σημαίνει Δεξιά!**

κητικά συμβούλια και από κοντά κάθε είδους παρατρεχάμενοι, οδηγοί, γραμματείς, συγγενείς, φίλοι και φυσικά... γκόμενες, πολλές γκόμενες! Και όλοι αυτοί, ξενοδοχεία 5 αστέρων, ταξίδια στην πρώτη θέση, κλιδή κάθε λογής. Και όλα αυτά, με τα λεφτά μας. Ή μάλλον με τα δανεικά που παίρναμε όλα αυτά τα χρόνια. Το είπα και στην αρχή: αν το καταφέρει αυτό ο Γιώργος, θα του βγάλω το καπέλο...

Εισαγγελέας για τα διόδια

Θα μου πεις, εσένα τώρα αυτό σε μάρανε. Εδώ δεν βλέπεις τι γίνεται, που ο καθένας κάνει ό,τι γουστάρει και δεν δίνει λογαριασμό σε κανέναν; Σωστά. Ακούω ότι ο δραστήριος κύριος Ρακιντζής, ο γενικός επιθεωρητής Δημοσίας Διοίκησης, ψάχνεται πώς θα πληρώσουν οι ταξιδιζήδες για τα διαφυγόντα έσοδα του Δημοσίου στα διόδια και αλλού. Κρίμα που δεν ρώτησε τον Γιάννη Μανώλη της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος διαφωνεί. Εχω όμως να συνεισφέρω κάτι σε αυτό: Παρασκευή απόγευμα στα διόδια Ελευσίνας. Δώδεκα όλοι κι όλοι τύποι του «κινήματος» Δεν Πληρώνω έχουν καταλάβει τα διόδια και διώχνουν τα αυτοκίνητα. Φορούν φωσφορίζοντα γιλέκα, κρατούν γουόκι τόκι και κάνουν πλάκα μεταξύ τους. Αστυνομία πουθενά. Γιατί; Διότι για να επέμβει λέει η Αστυνομία, πρέπει να το ζητήσει ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας που διαχειρίζεται τους εθνικούς δρόμους. Εκείνος δεν το ζητάει. Ο αρμόδιος εισαγγελέας δεν παρεμβαίνει διότι ο νόμος τιμωρεί όσους παρακαλύουν την κυκλοφορία όχι όσους τη... διευκολύνουν, όπως οι τύποι που προανέφερα. Συμπέρασμα: δεν σώζεται με τίποτε αυτή η χώρα, ό,τι και να κάνει ο Γιώργος...

Τον ένοχο, κύριε υπουργέ!

Δεν σώζεται η χώρα, είμαι βέβαιος. Εγραφα το προηγούμενο Σάββατο για το πολυπλόκαμο σκάνδαλο με τα πλαστά εισιτήρια των αστικών συγκοινωνιών και καλούσα τον Γιάννη Ραγκούση να ανασύρει τον σχετικό φάκελο, που γύρευε πού ήταν καταχωνιασμένος. Μου απάντησε ο πρώην υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων Δημήτρης Ρέππας. Και μου απαρίθμησε τι έχει κάνει το υπουργείο για τον περιορισμό του φαινομένου (εντατικοποίηση των ελέγχων κ.λπ.). Να με συγχωρεί ο υπουργός, αλλά κάνει ότι δεν καταλαβαίνει. Εγώ δεν είπα αυτό. Ρώτησα γιατί δεν έχει εντοπιστεί ακόμη ο βασικός ένοχος. Αυτός που τύπωνε τα πλαστά εισιτήρια και τα τύπωνε τόσο τέλεια, ακριβώς ίδια με τα αυθεντικά. Επ' αυτού θα υπάρξει κάποια απάντηση, κύριε υπουργέ;

Εναλλακτικά

Τζάμπα αφεντικά

ΤΟΥ ΔΗΜ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ τους κλάδους. Συμβαίνει κυρίως, όμως, στις μικρομεσαίες ή τις μικρές επιχειρήσεις που αποτελούν τον κορμό της ελληνικής αγοράς. Οι εργοδότες δεν πληρώνουν τους εργαζόμενους ή τους πληρώνουν έναντι – λίγα λίγα, δηλαδή, με καθυστέρηση και βλέπουμε.

Για να είμαστε δίκαιοι, είναι η σκοτεινή εργασιακή όψη της έλλειψης ρευστότητας που έχει στεγνώσει την αγορά. Το χρήμα δεν κυκλοφορεί. Πέραν μισθών και συντάξεων, το Δημόσιο αργεί να πληρώσει μεγάλους, μεσαίους και μικρούς προμηθευτές του. Τα ίδια συμβαίνουν και στον ιδιωτικό τομέα, με τις πληρωμές να αργούν και τις επιταγές να αντικαθίστανται με καινούργιες που πληρώνουν αργότερα ή σκάνε. Υποχρεωμένες να προστατεύσουν τα κεφάλαιά τους, οι τράπεζες δεν βοηθούν. Έχουν να γράψουν ζημιά 20-21% από τα ελληνικά ομόλογα που έχουν στα καρτοφυλάκιά τους. Αυτό προβλέπουν οι διάφορες επιλογές swaps του πακέτου της Ε.Ε. για την Ελλάδα. Οι τράπεζες έχουν επίσης να υπολογίσουν τη ζημιά από τα δάνεια που δεν θα αποπληρωθούν. Έτσι, δίνουν χρήμα με το σταγονόμετρο ή στριμώχνουν τις επιχειρήσεις.

ΉΤΑΝ ΘΕΜΑ χρόνου όλα αυτά να φθάσουν στους εργαζόμενους. Πριν από τρία χρόνια θρηνούσαμε για τη γενιά των 700 ευρώ. Πριν σταματήσει το μοιρολόι, έχουμε εργαζόμενους των 500 ευρώ. Και μελλοντικά θα είμαστε όλοι συνταξιούχοι των 450 ευρώ – με περισσότερο χαμένους τους σημερινούς σαραντάρηδες που πίσω τους έχουν μια εικοσαετία εισφορών. Ωστόσο, όλα αυτά τα νούμερα κρύβουν την αθέατη πραγματικότητα μιας ελληνικής αγοράς εργασίας με απλήρωτους εργαζόμενους. Η ανεργία περιορίζει τη διαπραγματευτική τους δυνατότητα. Αν τα σπάσουν με τον εργοδότη, τι δουλειά θα βρουν αλλού; Ισχνή είναι και η συνδικαλιστική τους εκπροσώπηση. Στις μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν μπήκε ποτέ θέμα επιχειρησιακών συμβάσεων που να είναι κάτω από τις κλαδικές. Ο εργοδότης φωνάζει έναν έναν τους εργαζόμενους και τους ζητάει να δεχθούν μείωση μισθού γιατί δεν υπάρχει άλλη λύση. Συχνά ο ένας δεν ξέρει τι μείωση έχει υποστεί ο άλλος, αφού πρόκειται για ατομικές συνεννοήσεις.

Το να μένουν απλήρωτοι οι εργαζόμενοι για να μείνει ανοιχτή η επιχείρηση είναι, βεβαίως, μια ωμή πραγματικότητα. Από τους τζάμπα μάγκες έχουμε πάει στα τζάμπα αφεντικά. Κάποιοι παραμένουν εργοδότες εις βάρος αυτών που απασχολούν και της απελπισίας που προκαλεί η κρίση. Τι μας περιμένει αύριο; Οι μαθητευόμενοι που αντικαθίστανται μόλις τελειώσει η μαθητεία τους. Οι εργαζόμενοι – όπως οι σερβιτόροι και οι πωλητές στις ΗΠΑ – που αμείβονται μόνο από τα φιλοδωρήματα ή τα ποσοστά επί των πωλήσεων.

Αν αυτή είναι η Ελλάδα των εργασιακών σχέσεων, αναρωτιέται κανείς πώς θα εκπραστεί η κοινωνία και πώς θα εκφραστεί πολιτικά. Εκτός κι αν προηγηθεί η έκρηξη...